

CCE–B1

CERTIFIKOVANÁ ZKOUŠKA Z ČEŠTINY PRO CIZINCE

ÚROVEŇ B1

INFORMACE O PODOBĚ ZKOUŠKY

Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy
Vratislavova 10/29, 128 00 Praha 2, Česká republika
Veškerá práva vyhrazena © 2019

ÚSTAV JAZYKOVÉ
A ODBORNÉ PŘÍPRAVY
Univerzita Karlova

www.ujop.cuni.cz/cce

Obsah

1 Úvodní informace	2
2 Obecné informace o zkoušce CCE–B1	3
2.1 Komu je zkouška určena?	3
2.2 K čemu lze využít certifikát ze zkoušky CCE–B1?	3
2.3 Co je to úroveň B1 a co se očekává od úspěšného kandidáta?	3
3 Struktura a obsah zkoušky CCE–B1	5
3.1 Struktura zkoušky	5
3.2 Nejdůležitější změny oproti původní podobě CCE–B1	5
3.3 Obsah zkoušky a ověřované dovednosti	6
3.3.1 Část 1: Čtení s porozuměním	6
3.3.2 Část 2: Poslech s porozuměním	6
3.3.3 Část 3: Psaní	7
3.3.4 Část 4: Mluvení	8
3.4 Zadávání zkoušky a postup při řešení a zápisu odpovědí	10
4 Sestavování srovnatelných variant testu	11
4.1 Před zkouškou	11
4.1.1 Vývoj úloh	11
4.1.2 Sestavování variant testu	12
4.1.3 Ostré testování	13
4.2 Po zkoušce	13
4.2.1 Osvědčení (Certifikát)	14

1 Úvodní informace

Tato publikace představuje novou podobu Certifikované zkoušky z češtiny pro cizince na úrovni B1 (dále CCE–B1), která je platná od 1. 1. 2018. Změny se týkají v tuto chvíli pouze receptivních dovedností, tedy subtestů Čtení s porozuměním a Poslech s porozuměním. Subtesty Psaní a Mluvení jsou prozatím ponechány v nezměněné podobě.

Účelem tohoto dokumentu je popsat strukturu a obsah zkoušky, způsob zadávání zkoušky (administraci zkoušky), zpracování výsledků a také to, jak jsou výsledky interpretovány a sdělovány.

Text obsahuje hypertextové odkazy na modelovou variantu nově připravené zkoušky a na další důležité dokumenty, které mohou napomoci tomu, aby si čtenář vytvořil ucelenou představu o zkoušce.

2 Obecné informace o zkoušce CCE–B1

CCE–B1 je mezinárodní zkouška prokazující úroveň dosažených znalostí a dovedností v českém jazyce. Zkouška CCE–B1 je připravována tak, aby komunikační situace, ověřované cíle a obtížnost položek odpovídaly úrovni B1 podle *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky*¹ (dále SERRJ).

Zkoušky CCE na všech úrovních, tedy i CCE–B1, splňují 17 minimálních standardů kvality mezinárodní organizace ALTE (The Association of Language Testers in Europe) a obdržely značku kvality Q (tzv. Q Mark) udělovanou zkouškám, které úspěšně prošly externím auditem.

2.1 Komu je zkouška určena?

Zkouška CCE–B1 ověřuje jazykovou úroveň B1 podle SERRJ, tzn. že nezahrnuje žádný specifický obsah – není tedy vázána na žádný konkrétní kurz nebo učební materiál. Ke zkoušce CCE–B1 se tedy může přihlásit kdokoli starší 16 let, jehož mateřským jazykem NENÍ čeština.

Úspěšný kandidát se může prokázat certifikátem s výsledky celé zkoušky i jednotlivých částí (subtestů).

2.2 K čemu lze využít certifikát ze zkoušky CCE–B1?

Úspěšné vykonání zkoušky CCE–B1 usnadňuje přístup ke vzdělávání na vysokých školách v České republice, neboť zkoušku na úrovni B1 požaduje a uznává řada fakult ([viz seznam zde](#)) pro přijetí do studijních programů vyučovaných v českém jazyce.

Také zaměstnavatelé si při zaměstnávání osob, které nejsou občany České republiky, obvykle stanovují požadavek na certifikát prokazující ovládnutí jazyka na některé z úrovní SERRJ. Úroveň B1 je např. často uznávána u pracovníků ve školství.

V neposlední řadě je zkouška CCE–B1 uznávána jako rovnocenná jazykové části Zkoušky z jazyka a reálií pro udělování státního občanství České republiky.

Zároveň lze říci, že uživatel jazyka na úrovni B1 je samostatným uživatelem jazyka, který je schopen obstat v běžných životních situacích, při studiu či v zaměstnání.

2.3 Co je to úroveň B1 a co se očekává od úspěšného kandidáta?

Pro úroveň B1 je typická dovednost samostatně se zapojovat do formální i neformální interakce s jinými mluvčími, sledovat rozhovory, diskuse a přednášky, i když je patrné, že stále ještě probíhá plánování jazykového projevu a že existují určitá omezení, se kterými ostatní mluvčí musí při kontaktu s nerodilým uživatelem jazyka na úrovni B1 počítat. Úspěšný kandidát je také schopen si poradit s každodenními záležitostmi souvisejícími s problémy v práci, ve studiu, při komunikaci s institucemi ve veřejném prostoru (SERRJ, s. 34–35).

¹ *Společný evropský referenční rámec pro jazyky. Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme.* Olomouc 2002.

Kandidáta, který úspěšně vykonal zkoušku CCE–B1, tedy lze charakterizovat jako **samostatného uživatele** českého jazyka, který prokázal tyto dovednosti a znalosti:

Při čtení rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho/její práci či studiu. Rozumí popisům událostí, pocitům a přáním v osobních dopisech (adaptováno dle SERRJ, s. 24–29).

Při poslechu rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné promluvy týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně (adaptováno dle SERRJ, s. 24–26).

Při psaní umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy či filmu a vylíčit své reakce. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy (adaptováno dle SERRJ, s. 24–29).

V ústní interakci s okolím i při samostatném projevu si umí poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování nebo pobytu v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu/jí známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Domluví se pomocí své slovní zásoby jen s určitou mírou zaváhání a za použití opisných jazykových prostředků v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Přiměřeně správně používá repertoár běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Dokáže smysluplně komunikovat, ačkoliv jsou zcela zřejmé pauzy způsobené plánováním gramatiky a lexika a pokusy o vhodnější formulaci, zejména v delších úsecích zcela samostatné promluvy. Dokáže iniciovat, udržet v chodu a ukončit jednoduchou konverzaci „z očí do očí“ v rámci známých nebo pro něj zajímavých tematických okruhů. Dokáže znovu zopakovat část toho, co někdo řekl, aby se ujistil/a, že si vzájemně rozumí. Dokáže spojit sérii kratších jednotlivých bodů v propojený a lineární sled určitých myšlenek (adaptováno dle SERRJ, s. 24–29).

3 Struktura a obsah zkoušky CCE–B1

Zkouška CCE–B1 se skládá ze **4 částí** neboli **subtestů**: Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním, Psaní a Mluvení. Celou modelovou variantu zkoušky si můžete prohlédnout nebo stáhnout [zde](#).

Subtesty ověřující úroveň receptivních dovedností ve čtení a poslechu byly v průběhu roku 2016–2018 významně revidovány a do modelové varianty byly zařazeny zcela nové modelové úlohy ilustrující tuto změnu.

Následující popis a modelová varianta zkoušky CCE–B1 poskytují informace o tom,

- jak zkouška vypadá, jak je dlouhá a jaké má části (oddíl 3.1),
- jaké jsou nejdůležitější změny oproti původní podobě zkoušky (oddíl 3.2),
- jaký obsah lze očekávat a jaké dovednosti je nutné prokázat v jednotlivých subtestech, resp. úlohách (oddíl 3.3),
- jak postupovat při řešení úloh, jakým způsobem a kam řešení/odpovědi zapisovat (oddíl 3.4),
- jak se sestavují srovnatelné varianty a jak se zkouška vyhodnocuje (oddíl 4),
- jak vypadá a jaké informace obsahuje certifikát (oddíl 4.2).

3.1 Struktura zkoušky

CCE–B1	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		POSLECH S POROZUMĚNÍM		PSANÍ		MLUVENÍ
Počet úloh	4	Přestávka minimálně 10 minut.	4	Přestávka minimálně 10 minut.	2	Pořadí kandidátů se losuje. Přestávka minimálně 20 minut.	3
Počet úkolů	25		25		-		
Délka zkoušky	50 minut		35–40 minut		60 minut		15–18 minut (dva kandidáti)
Maximální počet bodů	25		25		25		25
Hraniční skóre (60 %)	15		15		15		15

Pro úspěšné složení zkoušky je třeba dosáhnout hraničního skóru **15 bodů** (tj. 60 %) v **každé části** zkoušky.

3.2 Nejdůležitější změny oproti původní podobě CCE–B1

Změny ve zkoušce jsou důsledkem revize a porovnání ověřovaných dovedností (v původních subtestech Čtení s porozuměním a Poslech s porozuměním) s tím, jak je definuje externí standard (SERRJ) a jaké jsou potřeby kandidátů, kteří si volí zkoušku CCE–B1. Takto vznikla nová podoba konstruktu zkoušky, tedy zjednodušeně toho, co je zkouškou ověřováno a k čemu se vztahuje interpretace výsledků. Z této nové definice konstruktu vzešla nová podoba dvou zmíněných subtestů (Čtení s porozuměním a Poslech s porozuměním).

Struktura zkoušky zůstala stejná, tedy 4 úlohy, 25 úkolů a 25 bodů v obou subtestech.

Čas na vypracování subtestu Čtení s porozuměním zůstal shodný (50 minut), u Poslechu s porozuměním došlo k navýšení z 30–35 minut na 35–40 minut.

Charakteristika textů pro poslech i čtení se změnila, a to zejména proto, aby mohly být odpovídajícím způsobem ověřovány dovednosti definované v konstrukt. Významně se navýšila délka všech textů a byly zařazeny texty obsahující jednoduchou argumentaci a výměnu názorů. S tím souvisí změna v počtu úkolů u jednotlivých úloh tak, aby počet úkolů odpovídal rozsahu textu a dovednosti, která má být v úloze ověřována. Změna v délce a typech textů byla pretestována a je podložena i informacemi o potřebách kandidátů volících si zkoušku CCE–B1.

Ve Čtení s porozuměním byla úloha uspořádací (požadující rekonstrukci textu) nahrazena úlohou obsahující několik kratších textů a k nim se vážících úkolů s výběrem odpovědi.

V Poslechu s porozuměním byly všechny úkoly s výběrem odpovědi ze 4 alternativ nahrazeny úkoly s výběrem odpovědi ze 3 alternativ, neboť se dlouhodobě ukazovala nefunkčnost čtvrté alternativy.

U obou subtestů můžeme ověřované dovednosti zařadit do dvou základních skupin, a to dovednost práce s informacemi a dovednost vnímat text globálně, tedy porozumět myšlenkám a smyslu textů. Pro úroveň B1 považujeme jako klíčovou dovednost práci s informacemi; v subtestu Čtení s porozuměním je zastoupena cca 65 % úkolů, v subtestu Poslech s porozuměním je zastoupena cca 80 % úkolů.

3.3 Obsah zkoušky a ověřované dovednosti

3.3.1 Část 1: Čtení s porozuměním

První částí zkoušky je subtest Čtení s porozuměním. Má celkem 4 úlohy.

Úloha 1 obsahuje 1 faktografický text a celkem 9 úkolů. Úkoly ověřují dovednost vyhledat informace v textu a shromáždit informace z více částí textu. V úloze je třeba rozhodnout, zda jsou tvrzení v úkolech pravdivá, tj. v souladu s obsahem textu, nebo nepravdivá, tj. obsah tvrzení je v rozporu s textem (technika ANO/NE = TRUE/FALSE).

Úloha 2 obsahuje 1 text obsahující argumentaci, shrnutí a/nebo konfrontaci myšlenek a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět popisům událostí, pocitům a přáním, pochopit hlavní body a rozpoznat hlavní závěry/shrnutí nebo linii argumentace. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–D (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Úloha 3 obsahuje 5 krátkých textů na stejné téma, které jsou zároveň úkoly, a 7 krátkých textů – možností A–G. Úloha ověřuje dovednost shromáždit informace z více částí textu nebo z více textů. Ke každému úkolu je třeba přiřadit jeden správný text z nabídky. Dvě možnosti v nabídce (dva texty) jsou navíc (technika přiřazování / matching).

Úloha 4 obsahuje 2 až 3 popisné a/nebo argumentativní texty a celkem 6 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět pokynům či instrukcím, popisům událostí, pocitům, přáním a ději, pochopit hlavní body, rozpoznat hlavní závěry a pochopit hlavní myšlenku. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–D (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Do zadání testu je možné si psát jakékoli poznámky, komentáře, označovat správné odpovědi apod. V subtestu Čtení s porozuměním musí být všechny správné odpovědi přepsány do záznamového archu (viz modelové varianta testu [zde](#)). Jenom přepsané odpovědi budou vyhodnoceny.

3.3.2 Část 2: Poslech s porozuměním

Druhou částí zkoušky je subtest Poslech s porozuměním. Má celkem 4 úlohy, každý text (nahrávka) se opakuje dvakrát.

Úloha 1 obsahuje 2 nebo 3 kratší dialogické texty navozující běžné situace a celkem 6 úkolů. Úkoly ověřují dovednost zachytit konkrétní informace, porozumět pokynům nebo jednoduchým technickým informacím, hlavním bodům a/nebo smyslu či hlavní myšlence textu o známých záležitostech. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Úloha 2 obsahuje 1 monologický text obsahující argumentaci, shrnutí a/nebo konfrontaci myšlenek a celkem 8 úkolů. Úkoly ověřují dovednost zachytit konkrétní informace, porozumět pokynům nebo jednoduchým technickým informacím, hlavním bodům a/nebo hlavní myšlence textu. V úkolech je třeba rozhodnout, zda jsou tvrzení v úkolech pravdivá, tj. v souladu s obsahem textu, nebo nepravdivá, tj. obsah tvrzení je v rozporu s textem (technika ANO/NE = TRUE/FALSE).

Úloha 3 obsahuje 6 krátkých monologů na stejné téma a celkem 6 úkolů. Úlohou se ověřuje dovednost porozumět pokynům, jednoduchým technickým informacím nebo hlavním bodům textu. Nabídka možností obsahuje 8 titulků (shrnujících nadpisů) a je třeba je přiřadit k textu, který nejlépe vystihují. Dvě možnosti v nabídce jsou navíc (technika přiřazování / matching).

Úloha 4 obsahuje 1 dialogický text (interview) a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost zachytit konkrétní informace, porozumět hlavním bodům a hlavní myšlence textu. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Do zadání testu je možné si během poslechu psát jakékoli poznámky, označovat správné odpovědi apod. Po skončení poslechového subtestu je kandidátům poskytnuta 4minutová pauza, kterou mohou využít na přepsání odpovědí. Jenom přepsané odpovědi budou vyhodnoceny.

3.3.3 Část 3: Psaní

V **úloze 1** musí kandidáti vyplnit dotazník, např. s hodnocením služeb, žádostí o informace, reklamací apod.). Minimální požadovaná délka je 75 slov.

V **úloze 2** musí kandidáti napsat text neformálního charakteru, např. osobní dopis popisující zážitky nebo dojmy, krátký text o událostech a zážitcích apod. Zadání obsahuje dvě témata, ze kterých si kandidát jedno vybírá. Text v minimální délce 100 slov musí obsahovat oslovení/úvod, vlastní názor, příklad/vlastní zkušenost a závěr.

Každá úloha je hodnocena samostatně podle specifických kritérií, která se liší v některých detailech a v max. možném počtu bodů; v úloze 1 lze získat max. 12 bodů, v úloze 2 max. 13 bodů. Každou práci hodnotí nezávisle na sobě minimálně dva hodnotitelé a výsledné bodové hodnocení představuje jejich společný konsenzus.

V obou úlohách se hodnotí:

- **splnění zadání**, tzn. napsání textu, který odpovídá požadovanému typu textu (např. neformální dopis, oznámení, odpovědi v dotazníkovém šetření apod.), splnění všech dílčích požadavků zadání (např. zda je dodrženo téma, zda je vyjádřen názor, zda je jasné, proč pisatel píše) a je-li dodržena požadovaná délka textu;
- **organizace textu**, tj. jak je text strukturován, členěn, jak a zda jsou myšlenky logicky řazeny a propojeny, jak na sebe navazují a jaké prostředky textové návaznosti jsou použity;
- **správnost použité slovní zásoby a její rozsah**, tedy např. to, zda použité prostředky odpovídají tématu a zadání, zda jsou použity správně a případné nedostatky nebrání porozumění a také to, zda je správně jejich pravopisná podoba;
- **správnost použitých gramatických prostředků a jejich rozsah** a to, zda případné nedostatky nebrání porozumění.

Text se nehodnotí, resp. kandidát získává **0 bodů** za danou úlohu, pokud není dodrženo téma, není ani částečně zpracováno zadání, nebo je text nepřiměřeně krátký, tzn. že kandidát napíše v úloze 1 méně než 55 slov nebo v úloze 2 méně než 70 slov.

3.3.4 Část 4: Mluvení

V **úloze 1** kandidát hovoří samostatně na předem dané téma, které se týká jeho samotného: představí se, promluví o svém zaměstnání nebo o studiu, apod. Kandidát by měl mluvit přibližně 2 minuty. Očekává se samostatný projev.

Examinátor může položit 1–4 doplňující otázky o běžných tématech, např.:

Jak vypadá vaše rodina?

Jaké jsou vaše koníčky?

Co obvykle děláte o víkendu?

Jaké jsou vaše plány do budoucna?

Proč jste se rozhodl/a studovat český jazyk?

V **úloze 2** vede examinator s každým kandidátem (jednotlivě) dialog na vybrané téma z každodenního života. Každý dialog trvá přibližně 3–4 minuty. Nejedná se o diskuzi na odborné téma ani se od kandidáta neočekává hlubší znalost českých reálií. Dialog je navozený vhodným stimulem (obrázkem nebo fotografií). Kandidát si nejprve vylosuje dvě témata.

Ukázka karet se zadáním:

1	SPORT	CESTOVÁNÍ	2
----------	--------------	------------------	----------

Jedno z témat si vybere a následně obdrží kartu se dvěma obrázky, které se vztahují k vybranému tématu. Poté examinator položí otázku, např. *Který sport byste si vybral/a? A proč?*

Příklad karty s obrázky pro téma Sport:

1	SPORT	Který sport byste si vybral/a? A proč?
		

Examinátor může klást také doplňující otázky, např.: *Jaký sport děláte? Jak často sportujete? Sportujete raději sám, nebo ve skupině? Proč?*

Další témata v úloze 2 vycházejí z Témat komunikačních situací pro úroveň B1 (SERRJ, s. 54):

1. rodina a životní okolnosti,	9. jídlo a pití,
2. dům, domácnost a nejbližší okolí,	10. zdraví,
3. životní styl, každodenní život,	11. služby,
4. vzdělání,	12. společenské vztahy,
5. zaměstnání	13. aktuální události,
6. volný čas, zábava, zájmy, záliby, koníčky,	14. hledání cesty a místa,
7. cestování,	15. počasí,
8. nakupování,	16. jazyk, učení se jazykům.

V **úloze 3** hovoří oba kandidáti spolu, jejich úkolem je vyřešit společně zadanou situaci, tzn. mají se dohodnout na společném řešení v rámci běžné komunikační situace.

Kandidát v této úloze musí prokázat schopnost řešit komunikativně určitou úlohu (převzít roli) na základě zadání v cílovém jazyce. Examinátor do dialogu zasahuje pouze v případě, že komunikace mezi kandidáty neprobíhá. Rozhovor kandidátů trvá přibližně 5 minut.

Příklady komunikačních situací pro úlohu 3:

- plánování společné cesty nebo dovolené
- plánování programu na volný večer

Příklad karty se zadáním:

1	Chcete jít společně do kina. Domluvte se...
<p>Jaký film? Kde? Kdy? Co po filmu?</p>	

Během ústní zkoušky není možné se zcela vyhnout osobním tématům. Kandidát má možnost examinatorovi sdělit, že na některou z otázek nechce z osobních důvodů reagovat.

Každý kandidát i každá úloha jsou hodnoceny samostatně. Kritéria pro hodnocení úloh 1–3 se liší v některých detailech, za každou úlohu lze získat nejvýše 6 bodů, za všechny tři úlohy dohromady se hodnotí ústní interakce (max. 3 body) a fonologická kompetence (max. 4 body).

V každé úloze se hodnotí:

- **splnění zadání**, tzn. zda promluvy odpovídají zadání, je naplněn komunikační záměr popsaný zadáním (např. dohodnout se, zdůvodnit rozhodnutí apod.), zda je kandidát schopen zdůvodnit svůj názor či tvrzení, zda jsou promluvy dostatečně podrobné a srozumitelné po stránce obsahové;
- **organizace textu**, tj. jak je promluva strukturována, členěna, do jaké míry je plynulá (i když na úrovni B1 se předpokládá přítomnost pauz na hledání myšlenek, vhodných jazykových prostředků a plánování), logická a koherentní, jaké prostředky textové návaznosti jsou použity a do jaké míry je nutná pomoc examinatora;
- **správnost použité slovní zásoby a její rozsah**, tedy např. to, zda použité prostředky odpovídají tématu a zadání, zda jsou použity správně a případné nedostatky nebrání porozumění;
- **správnost použitých gramatických prostředků a jejich rozsah** a to, zda případné nedostatky nebrání porozumění.

Za všechny úlohy dohromady se hodnotí:

- **ústní interakce**, tj. jak kandidát reaguje na otázky examinatora, zda se aktivně zapojuje do diskuse a střídá se s partnerem v komunikaci;
- **fonologická kompetence (výslovnost a intonace)**.

Možný vliv mateřského jazyka (na výslovnost a intonaci) nebrání porozumění se nepenalizuje. Pokud je ale výkon kandidáta kvůli výslovnosti nesrozumitelný, nelze ho dále hodnotit a za ústní část zkoušky získává celkově 0 bodů.

Pokud není naplněno zadání některé z úloh, je kandidát hodnocen v dané úloze 0 body.

Mluvení je pro účely hodnocení, revizí hodnocení a archivace nahráváno na diktafon.

3.4 Zadávání zkoušky a postup při řešení a zápisu odpovědí

Průběh zkoušky řídí proškolený administrátor. Ten kandidáty informuje o průběhu zkoušky a celou organizaci zkoušky řídí. Instruktažní video ze zadání zkoušky najdete [zde](#).

Mezi subtesty (částmi zkoušky) je přestávka (viz tabulka v oddíle 3.1). Pořadí kandidátů v ústní části zkoušky se losuje, proto je přestávka mezi Psaním a Mluvením pro každého kandidáta jiná. Pořadí kandidátů je vyvěšeno na dveřích místnosti, kde se bude zkouška z Mluvení konat.

U všech tří písemných subtestů (Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním a Psaní) mají kandidáti zadání testu a záznamový arch. Do zadání testu si můžou psát jakékoli poznámky či správná řešení. Správné odpovědi je ale třeba přepsat do záznamového archu, protože hodnotit se budou **pouze** řešení zapsaná v záznamovém archu (ve Čtení a Poslechu) nebo na vyznačeném místě (v Psaní). Titulní strana zadání testu obsahuje pokyny, jak zapisovat řešení. Záznamový arch obsahuje příklady správného záznamu řešení.

Na konci subtestu Poslech s porozuměním mají kandidáti 4 minuty na přepsání řešení do záznamového archu, ale v části Čtení s porozuměním a Psaní se čas na přepsání odpovědí do záznamového archu neposkytuje, je třeba si proto dobře naplánovat čas.

V žádné části zkoušky není dovoleno používat slovník, elektronické přístroje ani jiné materiály.

4 Sestavování srovnatelných variant testu

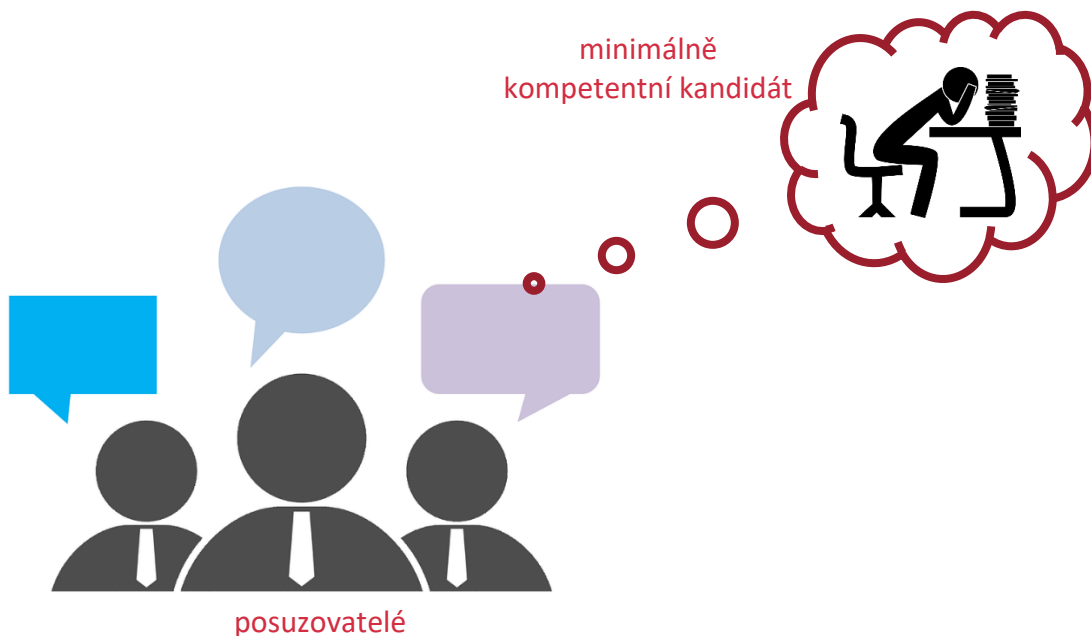
Naším cílem je připravovat takové testové varianty, o kterých můžeme říci, že jsou srovnatelnými (ekvivalentními) nástroji, jež ověřují stejný obsah a konstrukt stejným způsobem, a dále také, že výsledky (dosažené skóry) z různých variant lze přímo porovnávat.

Vzhledem k některým omezujícím podmínkám (relativně nízký počet kandidátů, omezené možnosti pretestací, z toho plynoucí nemožnost standardního využívání postupů IRT² a pevně daný hraniční skór odpovídající 60 % z bodového maxima) řešíme otázku ekvivalence testových variant následujícími kroky:

4.1 Před zkouškou

4.1.1 Vývoj úloh

1. Každá varianta subtestu CCE–B1 je připravována autorským týmem podle předem stanovených specifikací.
2. Každá položka a každý text procházejí několika fázemi moderací a posouzením týmem vyškolených externích i interních spolupracovníků.
3. Všechny úlohy se pretestují (ověřuje se jejich konstrukční kvalita a psychometrické vlastnosti) na dostupném vzorku, pretesty se statisticky vyhodnocují³ a úlohy se v případě potřeby upravují.
4. Všechny úlohy procházejí tzv. standard settingem, tj. expertním posuzováním s cílem stanovit minimální hranici pro úspěšné složení zkoušky. Úkolem posuzovatelů je určit skór, který by v dané úloze získal tzv. minimálně kompetentní kandidát (MKK) dané úrovně, zde tedy B1. Koncept MKK byl definován pro všechny úrovně v rámci dílčího projektu monitoringu kvality.

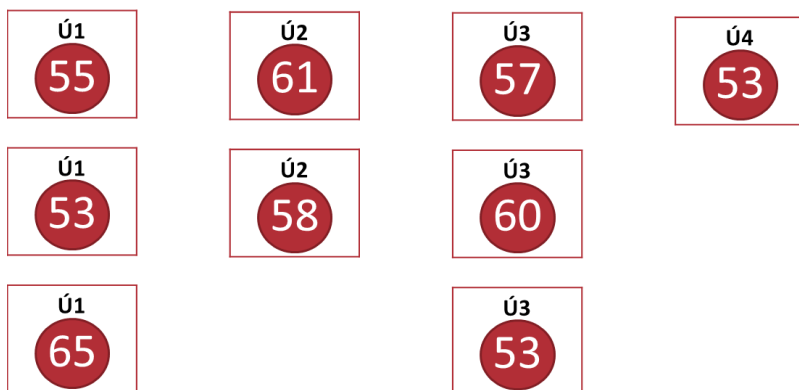

Obrázek 1: Standard setting – posuzovatelé mají na mysli minimálně kompetentního kandidáta B1, tj. kandidáta, který by na úrovni B1 ještě uspěl, a určují, jaký skór (počet bodů) by v dané úloze získal.

² Item Response Theory

³ Software REMARK (p-value, index pbi, četnost voleb alternativ, Cronbachovo alpha apod.)

5. Každá úloha je poté vložena do banky úloh. Jsou u ní známy výsledky z pretestů, stanovený hraniční skór pro MKK a také další popisné charakteristiky (téma, žánr, ověřované specifické cíle apod.).

Obrázek 2: Úlohy připravené pro použití v testu prošly standard settingem, u každé je známý dílčí hraniční skór – takový, který by získal MKK, a jsou vloženy do banky úloh.

4.1.2 Sestavování variant testu

6. Při sestavování variant si plně uvědomujeme, že při výše zmíněných omezeních není dosažení absolutně ekvivalentních variant možné bez dalších opatření. Sestavování testových variant se proto děje pomocí tzv. **modelování**. Modelování je interní termín, kterým zjednodušeně popisujeme proces, kdy se varianty sestavují (kombinují) tak, aby se součet dílčích hraničních skóků úloh (stanovený expertním posuzováním) co nejvíce blížil hodnotě 60 % (obrázky 4, 5 a 6).

Obrázek 4: Ideální stav je takový, kdy z banky úloh sestavíme varianty testu, kdy je průměr dílčích hraničních skóků roven 60 %.

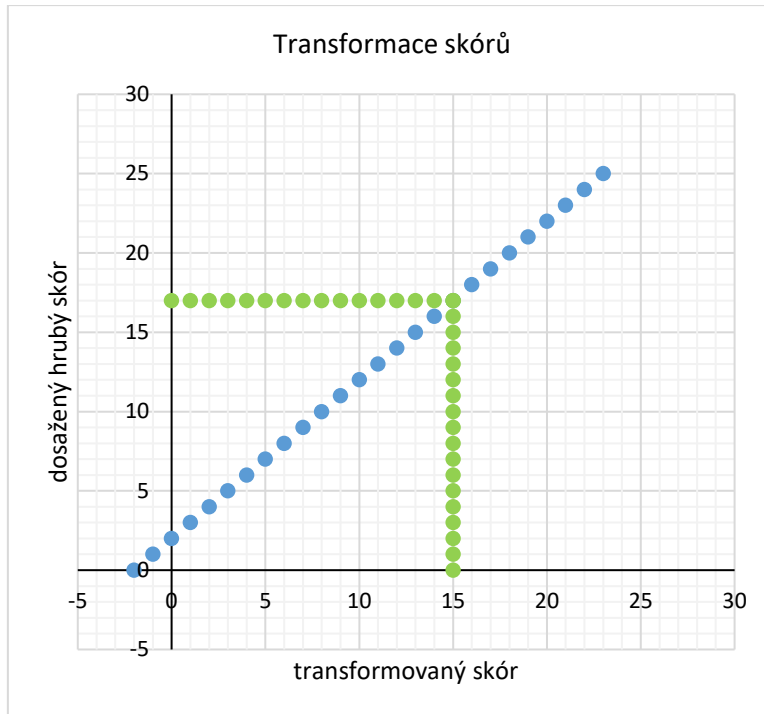
Obrázek 5: Zde je hraniční skór sestavené varianty testu nižší, než je třeba, 56 %, proto některé úlohy nahradíme jinými, jsou-li k dispozici⁴ – modelujeme testovou variantu tak, abychom se co nejvíce přiblížili 60% hranici.

Obrázek 6: Nová testová varianta již má hraniční skór velmi blízky 60% hranici. Tato varianta je použita do ostrého testování.

⁴ V některých případech je výměna úloh komplikována např. tím, že úlohy nesmějí mít podobné téma.

7. Pokud není možné modelováním sestavit variantu tak, aby se hraniční skór neodchyloval od 60 %⁵, pak je předem stanoven interval na skórové škále, o kolik budou muset být výsledné hrubé skóry kandidátů transformovány, tj. („posunuty“ nahoru nebo dolů) tak, aby byla tato odlišnost vyrovnána (obrázek 7). Ke každé testové variantě je **předem** stanoven interval na skórové škále, o kolik budou muset být hrubé skóry kandidátů transformovány.

Obrázek 7: Transformovaný skór představuje výsledek v modelové variantě subtestu Čtení s porozuměním CCE–B1 (ke stažení [zde](#)), kde hraniční skór pro MKK stanovený panelisty během standard settingu odpovídal 17 bodům z 25. Test by tedy byl pro MKK lehčí. Po započtení statistické chyby a intervalu spolehlivosti je dosažený hrubý skór každého kandidáta „posunut“ o dva body směrem dolů. Zelená bodová linie je jakousi převodní linií pro MKK. Od ní je odvozena další transformace, např. kandidát, který získal v této variantě 20 bodů, dostane po transformaci 18 bodů a ještě uspěje; kandidát, který získal bodů 15, dostane 13 bodů a neuspěje. (Může samozřejmě nastat i případ, kdy bude třeba skóry převést směrem nahoru, tedy např. z 15 bodů na 17.)

4.1.3 Ostré testování

Pro každý zkušební termín je použita jedinečná varianta testu.

4.2 Po zkoušce

1. Výsledky kandidátů jsou statisticky zpracovány a vyhodnoceny a každému kandidátovi je na základě počtu správných odpovědí přidělen tzv. **hrubý skór**.

⁵ O jeden a více bodů hrubého skóru. Také je třeba počítat s tzv. směrodatnou chybou odhadu, kterou je zatížen dílčí hraniční skór úloh při standard settingu. Tyto dvě hodnoty zohledňujeme při přípravě transformačního přepočtu.

2. Pokud nebylo možno modelováním sestavit variantu tak, aby se hraniční skór neodchyloval od 60 %, je výsledek každého kandidáta lineárně transformován (viz výše bod 4.1.2., obrázek 7).
3. Na základě výsledků je učiněno rozhodnutí, zda kandidát uspěl, nebo neuspěl. Výsledky se kandidátům sdělují on-line za 30 dnů od termínu zkoušky [zde](#). Osvědčení se kandidátům zasílá poštou na adresu uvedenou v přihlášce.

4.2.1 Osvědčení (Certifikát)

Osvědčení se vydává v češtině a angličtině a obsahuje výsledky kandidáta v jednotlivých subtestech a také popis dané úrovně zkoušky. Více informací [zde](#).